

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

પ્રથમ વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૭

પ્રશ્ન પત્ર

ડીસેમ્બર ૨૦૨૧
ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં અભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૨૦

૧. પરમાત્મા તીર્થકરોના કલ્યાણકો માં મહોત્સવાદિ કરવાનો આચાર દેવોનો છે.
૨. એટલે જીવને ઉત્પન્ન થવાનાં સ્થાનક.
૩. ત્રિશલાચાલી એ નવમાં સ્વપ્નમાં ને જોયો છે.
૪. સંવર તત્ત્વનું આત્માને વિકાસ કરતા અટકાવે છે.
૫. કૂકડાના ભવમાં પુણ્યચોગે અને મુનિવાણીનો યોગ પ્રાપ્ત થયો.
૬. અનાદિકાળથી વિષય વાસનાના આત્મામાં પડેલા છે.
૭. એક માત્ર ધર્મ હી શરણ દેવા માં સમર્થ એનો ચિંતન જીવ ને આપવા સમર્થ બને છે.
૮. પાપવાળા નો ત્યાગ કરવું છે.
૯. થી મોટો ધર્મ આ પૃથ્વીતલ ઉપર નથી.
૧૦. ચારિત્ર વર્તમાનમાં વડી દીક્ષા વખતે ઉચ્ચરાવાય છે.
૧૧. ઇન્દ્રો પણ જેને નમે છે એવું અરિહંતપણું ધર્મરૂપ કલ્પવૃક્ષનું ફળ છે.
૧૨. જ્યાં લક્ષ્મી છે ત્યાં નું પાલન થાય છે.
૧૩. આત્મા સાથે કર્મને જુદા કરવા તે છે.
૧૪. જીવનમાં ધર્મરત્નને પામવા નું પ્રગટીકરણ અત્યંત આવશ્યક છે.
૧૫. કોઈ પણ પ્રકારનો પરિગ્રહ તથા તેના ઉપર મમતા ન રાખવી તે ધર્મ છે.
૧૬. ઇન્દ્ર અરિહંત પરમાત્માઓને નમસ્કાર કરવા કહે છે.
૧૭. જેને મોક્ષ સાધના કરવી છે એના માટે માર્ગ પામવો અને પામવા અત્યંત કઠિન છે.
૧૮. શ્રી..... પ્રભુને માતા પિતાએ પરણવા માટે ઘણુંજ સમજાવ્યું છતાં તેમના જીવતાજ દીક્ષા લઈ ગયા.
૧૯. વનમાં ફરવાથી અને રહેવાથી તેઓ કહેવાય છે.
૨૦. સારી અને સૌમ્યદૃષ્ટિ વિના સાચાને ઓળખવા ઘણુંજ મુશ્કેલ છે.

પ્રશ્ન-૨ એકજ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

૧. રામચંદ્રજીના પરમ ભક્ત કોણ હતાં ?
૨. સોમવસુ બ્રાહ્મણની નગરી કઈ ?
૩. સૌધર્મેન્દ્ર કયા સિંહાસન ઉપર બિરાજમાન છે .
૪. ક્રોધના નિમિત્તમાં પણ ક્રોધ ન કરતાં દામા ધારણ કરવી તે કઈ દામા છે ?
૫. દેવાનંદાની કુદીમાંથી ગર્ભનું હરણ કોણે કર્યું ?
૬. દિવ્યતા અને ભવ્યતાની પ્રાપ્તિ શેનાથી થાય છે ?
૭. સર્વ જીવોએ સર્વ સ્થાનોમાં અનંતા જન્મ, મરણ કર્યા છે એની વિચારણા કરવી તે કઈ ભાવના છે ?
૮. ધર્મનો દૂત આવ્યો છે "એમ કોણે કહ્યું ?
૯. નરકના જીવોને વિવિધ દુઃખ દેનારા દેવ કોણ ?
૧૦. પંદરમુ પાપસ્થાનક કયું ?
૧૧. સોમવસુ બ્રાહ્મણે કોણી પાસે દીક્ષા લીધી ?
૧૨. શુદ્ધિપૂર્વક પવિત્ર પંચાચારનું પાલન કરવું તે ચારિત્ર નું નામ લખો.
૧૩. મનોરમ અને સુમનસ કયા દેવ છે ?
૧૪. ગર્ભના પ્રભાવથી જ્યાંવળીને શું સાંભળવાની ઇચ્છા જાગી ?
૧૫. શૌચ એટલે શું ?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) અણતં ૨) અભ્યાખાન ૩) ભવણા ૪) ભાવણાઓ ૫) અંગીકર્યં ૬) ખાચં ૭) દુવિહં ૮) બંભય ૯) ધમ્મસ્ય ૧૦) બીચં ૧૧) પંતી ૧૨) મૃષાવાદ ૧૩) બોહી ૧૪) આચર્ય ૧૫) વિકલા ૧૬) ભંતે ૧૭) જોષિયા ૧૮) સુવિહિઆ ૧૯) સાવજ્ઞં ૨૦) આસવ

પ્રશ્ન-૪ જોડકા જોડો (ફક્ત B નો નંબર લખો)

૧૦

A	B	A	B
૧) લજ્જા	૧) વૈશ્રમણ	૬) ચશોધરા ચરિત્ર	૬) સદ્ગુણોની માતા
૨) પ્રાશુક	૨) નક્ષત્ર	૭) પતંગ	૭) ભામંડલથી વિભુષિત
૩) સૂર્ય	૩) વાણવ્યંતર દેવ	૮) ઉત્તરા ફાલ્ગુની	૮) આહાર
૪) કબેર	૪) દેવતા	૯) ચાર લાખ	૯) લોભ કષાયનો અભાવ
૫) નિર્લોભીપણું	૫) પાપ સ્થાનક	૧૦) મિથ્યાત્વશાલ્ય	૧૦) કથા

૧૦

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧. સાધુનો સંયમ કેટલા પ્રકારે છે.
૨. વાસુદેવની માતા કેટલા સ્વપ્નો જોઈને જાગે ?
૩. આપણી પૃથ્વીથી કેટલા ચોજન ઉપર સૂર્યના વિમાનો છે ?
૪. અઠાર પાપસ્થાનના કેટલા ભાંગાથી દોષ લાગે છે ?
૫. દેવતાની કેટલા લાખ જીવાયોનિ ?
૬. સ્વપ્ન શાસ્ત્રમાં મધ્યમ સ્વપ્ન કેટલા છે ?
૭. ૧૦ ભવનપતિના ઇન્દ્ર કેટલા ?
૮. વાયનાયાર્ય કેટલા મહિના તપ કરે ?
૯. લોભ કેટલામું પાપસ્થાનક છે ?
૧૦. દયાળુ શ્રાવકનો કેટલામો ગુણ ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧૦

૧. ધર્મ એ બીજું કંઈ નથી પણ સાચી દયાનું શુદ્ધ આચરણ છે.
૨. કમંડલમાં તમે બિલાડી જેવો દેખાઓ છો.
૩. સોમ નામના ગુરુના અભય અને સુચશ શિષ્ય હતાં.
૪. બીજાના દ્રવ્યથી કે ભાવથી દયા કરવી તે દ્રવ્ય દયા છે.
૫. ભવનપતિના દેવો દેખાવમાં કુમાર જેવા હોવાથી એમના નામ પછી કુમાર જોડાય છે.
૬. શ્રી ઋષભદેવની માતાએ પ્રથમ સ્વપ્નમાં વૃષભ જોયો છે.
૭. બહારથી રૂડી રૂપાળી દેખાતી કાચા અંદરથી મળ, મૂત્રથી ભરેલી છે.
૮. લાંતક લોકાતિક દેવ છે.
૯. માર્દવ સરળતા અને નિષ્કપટતામય છે.
૧૦. પરિવારના બધા સદસ્ય સાથે ટી.વી. ઉપર ધાર્મિક ફિલ્મ નિહાળતા હોય છે.

પ્રશ્ન-૭ નીચેનું વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

- ૧) પરંતુ મારૂં એ કર્તવ્ય માતાના સુખને બદલે દુઃખરૂપ બની ગયું.
૨. હિરા મુખસે ના કહે લાખ હમારા મૂલ.
૩. હે ભગવંત તે સંબંધી (પૂર્વે કરેલા) પાપથી હું પાછો ફરું છું.
૪. હે નાથ ! તમને રૂચે તે કરો હું તેમાં વિદ્યન નથી કરતી.
૫. સમ્યગ્ દર્શન અતિ દુર્લભ છે. એ મળે તો માનવભવ સફળ છે.
૬. ધર્મના પાન કરી જાતને સમજાવવા કટિબદ્ધ બનો.
૭. ક્યારે મળશે આપણને આવી દૃષ્ટિ ?
૮. અણગમતી વસ્તુ ઉપર તિરસ્કાર કરવો.
૯. માનવભવ વિના મુક્તિ નથી.
૧૦. દક્ષિણ દિશાનો સુગંધી અને શીતલ પવન મંદ મંદ રીતે ભૂમિને સ્પર્શ કરી રહ્યો હતો.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧૫

- ૧) માતા-પિતાનો અભિલાષ - પુત્રનું નામ વર્ધમાન ૨) અઠાર પાપસ્થાનકના દોષ સમજાવો.
- ૩) ભવનપતિના દેવો ૪) ચથાપ્યાત ચારિત્ર ૫) કઠોરતા અને કુરતાની અનાદિની દોસ્તીનો અંત

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી
શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર,
સ્ટેસન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪૧૦૧.
જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪